

Filosofie van het denkraamdenken

Docent: Jan Sleutels

Dat de mens beschikt over een denkraam geldt tegenwoordig als cliché. Het is het raamwerk van begrippen en denkbeelden waarin je de wereld vat, de 'bril' waardoor je naar de wereld kijkt. Het idee is opvallend jong. Gelanceerd door de filosoof Immanuel Kant in 1781, vonden denkramen in de twintigste eeuw snel hun weg in het werk van fysiologen, antropologen, psychologen, taalkundigen, wetenschapshistorici, filosofen en mediatheoretici.

Ondanks een overvloed aan theorieën is de status van denkramen en wereldbrillen allesbehalve duidelijk. Zijn zij een onontbeerlijk hulpmiddel voor ons denken of een keurslijf waaraan je je moet ontworstelen? Vertekenen zij de wereld of beelden zij die juist af? Hoe ziet de wereld zonder het denkraam er uit? Is de ene bril beter dan de andere?

De collegereeks geeft een overzicht van de ontwikkeling van het idee van een denkraam. Aan de orde komen o.a. de oorspronkelijke theorie van Kant, de paradigmaleer uit de wetenschapsfilosofie (Kuhn), de incommensurabiliteitshypothese (Feyerabend), de mediatheorie (McLuhan) en de taalfilosofie (Davidson, Lakoff). Daarnaast probeert de docent een eigen, kritische filosofie van het denkraam te ontvouwen, waarin de genoemde vragen worden beantwoord. Het belooft een spannend onderzoek te worden naar de vraag wat het denkraam van het denkraamdenken eigenlijk is.

Dag, data

Tijd

Locatie

Kosten

Werkvorm: hoorcollege met discussie

Studiebelasting: 8 colleges van 2 uur en ca. 4 uur zelfstudie per week

Literatuur: voor aanvang van de cursus worden een reader en/of een syllabus beschikbaar gesteld.

Dr J.J.M. Sleutels is universitair docent metafysica, Universiteit Leiden